

H. sapiens mieszkał 315 000 lat temu w Maroko?

9 czerwca 2017

Najnowszy numer „Nature” przynosi sensacyjną informację – w Maroku odkryto najstarsze znane szczątki Homo sapiens. W pobliżu atlantyckiego wybrzeża, na stanowisku Jebel Irhoud, odkryto kości czaszki, twarzy i szczęki. Ich wiek oceniono na 315 000 lat. To oznacza, że nasz gatunek pojawił się o ponad 100 000 lat wcześniej, niż dotychczas przypuszczano. Co więcej, większość naukowców uważała dotychczas, że H. sapiens wyewoluował we wschodniej Afryce. Autorzy odkrycia mówią, że znalezienie szczątków na terenie Maroka nie oznacza, iż tam wyewoluowaliśmy. To raczej wskazówka, że ewolucja przebiegała w całej Afryce.

„Dotychczas uważano, że nasz gatunek pojawił się szybko gdzieś w „Ogrodzie Eden” zlokalizowanym najprawdopodobniej w Afryce Subsaharyjskiej. Moim zdaniem „Ogrodem Eden” Afryki jest prawdopodobnie cała Afryka. To bardzo duży ogród” – mówi autor badań Jean-Jacques Hublin, dyrektor Instytutu Antropologii Ewolucyjnej im. Maksa Plancka w Lipsku.

Hublin dowiedział o o Jebel Irhoud na początku lat 1980., gdy pokazano mu nietypową żuchwę dziecka. Wcześniej górnicy wykopali tam niemal kompletną czaszkę, później odkryto też zaawansowane kamienne narzędzia. Jako, że kości wyglądały na dość prymitywne, zaczęły pojawiać się różne teorie, w tym i takie, mówiące, że neandertalczycy zamieszkiwali północ Afryki. Później zaczęto sugerować, że szczątki należały do jakiegoś „archaicznego” gatunku człowieka, który został wyparty przez H. sapiens z południa. Najstarsze znane dotychczas szczątki Homo sapiens pochodzą bowiem z Etiopii i liczą sobie 196 000 lat, a badania DNA potwierdzają, że nasz gatunek pojawił się w Afryce przed 200 000 lat.

Hublin pojawił się w Jebel Irhoud w latach 1990. i zobaczył, że miejsce, w którym dokonano opisanych powyżej odkryć zostało zasypane. Dopiero w 2004 roku, gdy dołączył do Towarzystwa Maksa Plancka, zdobył środki potrzebne do rozpoczęcie wykopalisk. Początkowo zamiarem uczonego było jedynie przeprowadzenie datowania za pomocą nowszych metod, ale sytuację zmieniło odkrycie kolejnych ponad 20 ludzkich kości należących do co najmniej 5 osób. Eksperci z Instytutu Antropologii Ewolucyjnej im. Maksa Plancka za pomocą dwóch różnych metod ocenili wiek kości na 280-350 tysięcy lat. To przekonała Hublina, że w Jebel Irhoud żył wczesny Homo sapiens. Znalezione zęby, chociaż większe niż u współczesnych ludzi, bardziej pasują do H. sapiens niż do neandertalczyków czy innych gatunków człowieka. Czaszki z Jebel Irhoud są bardziej wydłużone od naszych, co wskazuje na inną organizację mózgu.

Znalezisko pokazuje, jak ewoluował H. sapiens od swojej najwcześniejszej formy do postaci anatomicznie współczesnej. „Sądzimy, że 300 000 lat temu nasz gatunek, a przynajmniej jego najbardziej prymitywne formy, były rozsiane po całej Afryce” – mówi Hublin. W tym czasie Sahara była pełna roślinności, rzek i jezior, nie była więc barierą nie do przebycia.

Wnioski zespołu Hublina znajdują potwierdzenie w niedawno przeprowadzonych badaniach DNA. Mattias Jakkobsson z Uniwersytetu w Uppsali zsekwencjonował genom chłopca, który żył w Afryce Południowej przed 2000 lat. Badania wykazały, że przodkowie tego chłopca oddzielili się od innych, współcześnie istniejących w Afryce populacji H. sapiens przed ponad 260 000 lat. Zespół Hublina próbował pozyskać DNA z kości z Jebel Irhoud, ale się to nie udało.

Część naukowców nie jest przekonanych co do wniosków Hublina. Ich zdaniem szczątki z Jebel Irhoud nie należą do Homo sapiens. Są jednak i tacy, których kości odkryte przez Hublina ostatecznie przekonały, że Jebel Irhoud było zamieszkane przez

przedstawicieli naszego gatunku.

Autorstwo: Mariusz Błoński

Na podstawie: Nature.com

Źródło: KopalniaWiedzy.pl